

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра «Банківська справа»

(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ” _____ 2020 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою «Банківська справа»

(назва освітньої програми)

на тему: **«ОЦІНКА СТРУКТУРИ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ**

БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»

(назва теми)

Виконавець:

студентка ЦЗФН

Войцеховська Т.П.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

К.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Сирчін О.Л.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	6
1.1. Поняття структури та результатів діяльності банківської системи.....	6
1.2. Нормативно-правове забезпечення діяльності банківської системи.....	18
Висновки до розділу 1.....	27
РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА ОСОБЛИВОСТЕЙ СУЧАСНОЇ СТРУКТУРИ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	30
2.1. Оцінка результатів діяльності банківської системи України.	30
2.2. Оцінка структури банківської системи України.....	41
2.3. Порівняльна оцінка результатів діяльності окремих груп банків України.....	50
Висновки до розділу 2.....	57
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	60
3.1. Основні сучасні проблеми банківської системи України та шляхи їх усунення.....	60
3.2. Перспективи подальшого розвитку банківської системи України.....	69
Висновки до розділу 3.....	81
ВИСНОВКИ.....	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	90

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Банківська система відіграє важливу роль у формуванні економічних відносин між суб'єктами грошового ринку. Це обумовлюється тим, що саме банки є одним із найважливіших елементів структури економіки щодо організації руху фінансових потоків. Вони складають основу кредитної системи країни, концентрують основну частину її ресурсів. Банківська система – це та галузь діяльності, де найбільш динамічно й активно знаходять відображення всі позитивні і негативні явища, що відбуваються в економіці. Від надійності банківської системи залежить не тільки подальший ефективний розвиток економіки країни, а й добробут кожного клієнта банківської установи. У сучасних умовах банківська система України перебуває у найскладнішій ситуації за весь період свого існування від моменту здобуття незалежності. Запропонована Національним банком України програма реформ фінансового оздоровлення банківської системи призвела до значного скорочення кількості банків та до кардинальних змін у функціонуванні найбільш важливих з них, що вплинуло на структуру банківської системи України.

Тому в сучасних умовах постає питання щодо необхідності дослідження структури банківської системи України та визначення основних шляхів її розвитку з урахуванням посилення впливу на реальний сектор економіки задля вдосконалення інституційної побудови банківського сектору України з метою забезпечення його стабільності та ефективності, а також сприяння економічному піднесенню країни. Незважаючи на значну кількість досліджень стану та основних тенденцій розвитку банківської системи, окремі питання, пов'язані з дослідженням її сучасної структури, залишаються нерозкритими. Таким чином, актуальним є дослідження структури банківської системи в Україні на сучасному етапі.

Також, на нашу думку, детального аналізу потребують питання розвитку банків залежно від їх власності та джерела формування їх прибутку. Адже залежно від того, чи банк є державним, чи приватним, чи містить частку іноземного капіталу, кардинально відрізняються прийоми ведення банківського бізнесу, стратегічне бачення та навіть самі банківські доходи та витрати, порядок розподілу та використання прибутку. Тому питання прибутковості банківської системи та чинників, які її формують, взаємопов'язані з питаннями дослідження її структури і також є актуальним як для теоретиків, так і практиків банківського менеджменту.

Значний вклад у дослідження особливостей функціонування банківської системи внесли такі вчені як І. В. Болгарін, Т.М. Болгар, Д. О. Гетманцев, А. В. Демківський, О. О. Затварська, О. А. Колодій, О. А. Костютенко, Л.В. Кузнецова, О. І. Лютий, В. І. Міщенко, А. М. Мороз, С.В. Науменкова, Ю. І. Онищенко, О. В. Прилуцький, Л.О. Примостка, М. І. Савлук, В. С. Стельмах, Л. М. Стрельбицька, Р.І. Тиркало, І. П. Юковська та інші. На основі огляду публікацій, можна зробити висновок, що значна кількість публікацій, що висвітлюють питання сучасної структури банківської системи та результатів її діяльності підтверджує актуальність та необхідність подальшого дослідження цих питань.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є вивчення теоретико-методичних засад функціонування банківської системи України, оцінка її сучасної структури, результатів діяльності та надання рекомендацій щодо перспектив її розвитку.

Для досягнення означеної мети у роботі поставлені й вирішені такі завдання:

- визначити сучасну структуру банківської системи України та розглянути поняття «результат діяльності банківської системи»;
- дослідити нормативно-правове забезпечення діяльності банківської системи України;

- проаналізувати результати діяльності банківської системи України за останні декілька років;
- оцінити сучасну структуру банківської системи України;
- провести порівняльну оцінку результатів діяльності окремих груп банків України;
- виявити основні сучасні проблеми банківської системи України та розробити пропозиції щодо їх вирішення;
- визначити перспективи подальшого розвитку банківської системи України.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження банківська система України. Предметом дослідження є структура та результати діяльності банківської системи України.

Методи дослідження. Теоретико-методологічною основою дослідження є загальні діалектичні методи пізнання соціально-економічних явищ і процесів, теоретичні висновки, узагальнення наукових публікацій, положення відповідних нормативно-правових документів національного законодавства. Зокрема, в роботі знайшли застосування наступні методи:

- статистичний метод дозволив оцінку структури банківської системи України;
- для дослідження результатів діяльності банківської системи використовується метод аналізу;
- при оцінки діяльності окремих груп банків України використовується метод порівняння;
- при написанні висновків, провідними методами є узагальнення та синтез.

Інформаційною базою дослідження є Закони України, постанови Кабінету Міністрів України та Національного банку України, економічна література з питань банківської справи, наукова література, монографії, періодичні видання, інтернет ресурси.

ВИСНОВКИ

Банківська система відіграє важливу роль у формуванні економічних відносин між суб'єктами грошового ринку. Це обумовлюється тим, що саме банки є одним із найважливіших елементів структури економіки щодо організації руху фінансових потоків. Вони складають основу кредитної системи країни, концентрують основну частину її ресурсів. Банківська система – це та галузь діяльності, де найбільш динамічно й активно знаходять відображення всі позитивні і негативні явища, що відбуваються в економіці.

Банківська система України складається з елементів, що, в комплексі, формують два її рівня: рівня центрального банку (Національного банку України) та другого рівня інших банків, а також філій іноземних банків, що створені і діють на території України відповідно до положень Закону України «Про банки і банківську діяльність».

Верхній рівень – Національний банк, який є головним банківським інститутом держави і відповідає за управління всією грошово-кредитною системою. Його головними клієнтами є інші банківські інститути та урядові структури; нижній рівень – банки різних форм власності, спеціалізації й територіального рівня, клієнтами яких є підприємства, організації, населення.

Отже, банківська система України заснована на взаємовідносинах між банками у двох площинах – по вертикалі та по горизонталі. По вертикалі – це відносини підпорядкування між Національним банком, як керівним органом усієї банківської системи, та іншими банками. По горизонталі – це відносини рівноправного партнерства та конкуренції між банками другого рівня. Банки другого рівня є одним із складових елементів банківської системи, найбільш значущими учасниками грошового ринку, найважливішими елементами відтворювальної структури економіки.

Фінансовий результат діяльності банківської установи є одним з найважливіших показників його функціонування. Він характеризує стійкість і надійність комерційного банку, необхідний для створення резервних, стимулювання персоналу і керівництва до розвитку та вдосконалення здійснюваних операцій на ринку, скорочення витрат і підвищення якості послуг, які надає банківська установа.

Банківська діяльність дістає своє правове відображення в банківському законодавстві – в системі нормативних актів, що видаються відповідними органами держави. На сучасному етапі розвитку банківської системи України слід констатувати виключний характер банківської діяльності, що визначається високим рівнем ризику, який вона несе для споживачів банківських послуг. Самі ці її характерні ознаки й зумовлюють необхідність її державного регулювання.

Правові норми, що регулюють банківські відносини, містяться, насамперед, у загальних нормативних актах і у спеціальних, присвячених регулюванню виключно банківських відносин. Це Конституція України, Закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, постанови, положення й інструкції НБУ та Міністерства фінансів України, статuti банків тощо.

Особливістю банківського законодавства України є значна кількість підзаконних нормативних актів, а законів, що регулюють різні аспекти і питання банківської діяльності, недостатньо, що пояснюється, з одного боку, складною і повільною процедурою їх прийняття, а з іншого, тим, що банківські відносини надто динамічні. Відомчі нормативні акти видаються на виконання і в межах закону й покликані усунути прогалини в правовому регулюванні банківських суспільних відносин.

Протягом 2014-2019 рр. банківський сектор України зіткнувся з комплексом проблем, основна частина яких носить загальноекономічний характер, а частина – породжена невваженою політикою Національного банку України. Серед найбільш вагомих тенденцій розвитку банківського

сектору можна виділити значне скорочення кількості банківських установ - станом на 01 січня 2020 року ліцензію Національного банку України мали 75 банківських установ проти 183 станом на 01.01.2009 року та збиткова діяльність з 2014 по 2017 рік.

Ці тенденції були зумовлені, в першу чергу, скороченням загальної кількості банківських установ, по-друге, наявністю кризових явищ в економіці України, по-третє, погіршенням якості активів, що, в свою чергу, зумовлює необхідність подальшого доформування резервів, враховуючи значну питому вагу валютних кредитів у клієнтському кредитному портфелі та деяке погіршення якості обслуговування позичальниками кредитів.

В 2018 та 2019 році фінансовий результат діяльності банківської системи України стає позитивним. Він став можливим за рахунок активізації банками кредитування, насамперед роздрібного гривневого на понад 30% у річному обчисленні. Також збільшенню прибутку банківського сектора сприяло зниження банками відсоткових ставок закладами громадян упродовж більшої частини року і значне зменшення обсягів формування резервів, що демонструє пророблену банками роботу з адекватного оцінювання активів та відповідного формування резервів у попередні роки.

Головними факторами збільшення прибутку банків України у 2019 році до 59,6 млрд. грн. були висока операційна ефективність банків та низькі відрахування у резерви.

Загалом, з початку 2014 р. внаслідок погіршення платоспроможності, у 39 банківських установах було запроваджено тимчасову адміністрацію. За 2016 рік кількість функціонуючих банківських установ скоротилася на 46 і становила 117 (або на 28,2%). Слід також зазначити, що протягом 2016 р. загальна чисельність банків також зменшилась і становила 98 установ. Станом на 01.01.2020 року в Україні функціонує 75 банків.

НБУ пояснює значне зменшення кількості банків за останні п'ять років недостатнім регулюванням банківської системи в минулому, що призвело до стрімкого зростання кількості установ, які не мали наміру виконувати

функції класичного фінансового посередництва і виконували фіктивну роль банку, який насправді створювався для виведення коштів за кордон, відмивання грошей та зменшення податкового навантаження у власному підприємстві.

Відповідно до зменшення кількості банків скоротилася і чисельність їхніх структурних підрозділів з 22974 станом на початок 2009 року до 8205 станом на початок 2020 року. Причинами скорочення відділень є:

- "банкопад" у 2014–2017 рр.;
- орієнтація банків на економію від відсоткових витрат за депозитами до звільнення персоналу і скорочення операційних витрат;
- скорочення старих точок для того, щоб відкривати нові сучасні пункти або розвивати інтернет-банкінг.

Як результат, державні банки стали лідерами за кількістю закритих відділень.

У подальшому очікується закриття ще частини банків і скорочення банківських мереж. Більшість великих гравців із державними та іноземними власниками і далі будуть заміщати неефективні підрозділи інтернет-банкінгом. З погляду довготермінових стратегій, лідери ринку будуть змушені слідувати глобальному тренду, активно розвиваючи співпрацю з fintech-компаніями, акцентуючи увагу на інноваційний розвиток відділень банків. Із місця здійснення трансакцій вони повинні перетворитися у місце активної взаємодії із клієнтами і продажу банківських продуктів і послуг, забезпечувати швидке придбання стандартних продуктів, застосування мультимедійних засобів донесення інформації до клієнтів, автоматизацію, самообслуговуванню тощо.

Станом на початок 2020 року банки в банківській системі поділяються на банки:

- з державною часткою власності;
- іноземним банківських груп;
- з приватним капіталом.

За часткою активів, капіталу та прибутку банки з державною власністю займають більше 60% в банківській системі України, що дає змогу стверджувати, що її діяльності не загрожують ризики впливу іноземного капіталу.

Якщо приплив зарубіжного банківського капіталу належним чином регулюється та контролюється, структура банківської системи оптимізується, банки отримують більше стимулів для виходу на міжнародні ринки, стає ефективнішим трансмісійний механізм грошово-кредитної політики, а відсоткова ставка знижується. Залучення іноземного капіталу сприятиме зменшенню корупції, легалізації заробітної плати та відповідному збільшенню соціальних відрахувань, підвищенню стандартів гарантування вкладів.

Для запобігання виникненню криз у банківській системі необхідно визначити основні причини їх виникнення на певному етапі їх розвитку. Серед зовнішніх факторів кризових явищ у банківських системах слід відзначити:

- зміну цін на експортному та імпортному ринках;
- високу вартість запозичення коштів на міжнародному ринку;
- пасивний платіжний баланс;
- високий по відношенню до ВВП борг;
- низьку забезпеченість грошової маси золотовалютними резервами;
- уповільнення економічного зростання;
- інфляцію;
- дефіцит бюджету.

Щодо України, то до основних причин кризових явищ у банківській системі належать:

- повільні темпи ринкових перетворень вітчизняної економіки;
- наявність макроекономічних диспропорцій;
- значні показники дефіциту державного бюджету та зовнішнього боргу;

- нестійкий і недостатньо прозорий фінансовий стан значної кількості підприємств;

- недостатній розвиток фондового ринку;
 - відсутність ринку землі;
 - недосконалість ринку нерухомості;
 - низький рівень довіри населення до окремих банків;
- недостатній рівень захисту прав кредиторів та вкладників.

Внутрішні причини кризи у банківській системі України викликані окремою діяльністю банків:

- кредитною та процентною політикою, операціями з валютою;
- економічним станом фінансових посередників;
- рівнем менеджменту та кваліфікованості персоналу.

Окремо вплив на банківську систему має НБУ, який може стримувати кризу завдяки продуманій політиці або, навпаки, посилювати.

Важливим залишається використання сучасних методів подолання проблемності банків, наприклад, розвиток практики створення бридж-банку, використання зарубіжного досвіду роботи з проблемними банками. Доцільним також залишається вдосконалення методів визначення фінансової надійності банків та проблемності для вчасного усунення та запобігання банкрутству. Ключовими моментами, які впливають на діяльність банків, залишаються монетарна політика та банківський нагляд, що проводиться НБУ. Одними з головних напрямів реформування також є трансформація вітчизняної банківської системи згідно з вимогами Базелю III, впровадження цифрових технологій.

У сучасних умовах необхідно приділити значну увагу прискоренню процесу виходу банківської системи з кризи, збільшенню темпів зростання кредитної активності, а також розміру банківської системи загалом, підвищенню рівня капіталізації банків та конкурентоспроможності вітчизняного банківського сектору, порівняно з іноземними, збільшенню довіри до банківської системи, що сприятиме зростанню ефективності

діяльності та стійкості банківської системи України, а отже й покращенню стану соціально-економічного розвитку країни в цілому.

В результаті проведеного аналізу інституційної структури банківської системи України визначено, що вона потребує вдосконалення у своєму розвитку задля підвищення її ефективності й стабільності, що в свою чергу сприятиме економічному відновленню й подальшому зростанню. Так, банківський сектор України у функціонально-структурному плані значно недосконалий – він об'єднує якісно однакові недиференційовані банківські інститути та не включає в інституційну систему інші важливі інститути, що успішно функціонують в провідних країнах світу (регіональні, місцеві та корпоративні банківські інститути). Вважаємо, що вдосконалення інституційного розвитку банківської системи має передбачати трансформацію системи регулювання і нагляду за банківськими установами відповідно до європейських стандартів. Впровадження банківськими інститутами новітніх банківських послуг також буде сприяти підвищенню конкурентоспроможності й ефективності банківської системи. Важливого значення на сьогодні набуває інститут довіри, який потребує покращення. В свою чергу інститути, що спонукають до успішного виконання банківською системою поставлених завдань та контролюють цей процес, повинні забезпечувати ефективне, справедливе, прозоре, узгоджене законодавство як на рівні Національного банку України, так і на рівні держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ануфрієв В.Е. Учет формирования финансового результата и распределения прибыли организации. Бухгалтерский учет. 2001. № 10. С. 101-108.
2. Банківська система. Навч. посіб. За ред. І.М. Мазур. Дніпро. Пороги. 2017. 444 с.
3. Банківська справа : навч. посібн. За ред. Р. І. Тиркала. Тернопіль. : Карт-бланш, 2001. 314с.
4. Банківська енциклопедія. За ред. А. М. Мороза. К. : Ельтон. 1993. 328 с.
5. Барахтян Н.В. Правове забезпечення банківської діяльності: сучасний стан та перспективи. Юридичний науковий електронний журнал. 2017. №1. С. 53-56.
6. Бюджетний кодекс України від 16.01.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
7. Вовчак О. Д., Надієвець Л. М. Сучасні тенденції розвитку банківської системи України як ключової ланки фінансового посередництва. Вісник Одеського національного університету. Економіка. 2014. Т. 19, вип. 2. С.114-118.
8. Вороніна О. О., Дікань Л. В. Складові та основні функції управління фінансовим результатом підприємства. Економіка розвитку. - 2008. - № 1 (45). - С. 66-68.
9. Генеза банківських криз : монографія / А. М. Мороз, М. І. Дибя, Т. П. Остапишин. Київ :КНЕУ, 2014. 578 с.
10. Господарський кодекс України від 16.01.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
11. Гроші та кредит : підручник. За ред. М. І. Савлука. К. : КНЕУ. 2001. 599 с.

12. Гудзь Ю. Ф., Тузова К. О. Сучасні кризові явища в банківській системі України та шляхи їх подолання. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Випуск 17. С. 81 – 86
13. Далгич К.В. Проблеми, тенденції та напрями вдосконалення інституційного розвитку банківської системи України. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2018. №3. С. 158 - 164
14. Дікань Л. В., Вороніна О. О. Фінансовий результат підприємств: теоретичні узагальнення та прикладний аналіз: Монографія. Харків: СПД ФО Лібуркіна Л. М., 2008. 92 с.
15. Дзюблюк О. В., Рудан В.Я. Управління ліквідністю банківської системи України : монографія. Тернопіль : Вектор. 2016. 290 с.
16. Дзюблюк О. В. Банківська система України: становлення і розвиток в умовах глобалізації економічних процесів : монографія. Тернопіль : «Вектор». 2012. 462 с.
17. Дзюблюк О.В. Сутність банківської системи та її роль в економіці ринкового типу. Фінанси України. 2002. №8. С. 79-85
18. Дроздовская Л. П. О банковской системе с точки зрения общей теории систем. URL: http://www.rusnauka.com/16_ADEN_2011/Economics/1_88338.
19. Дынников Е. А. Прогнозирование нестабильности и обеспечение устойчивости банковской системы России : автореф. дисс..... канд. экон. наук: 08.00.08. Орел. 2011. 23 с.
20. Д'яконова І. І. Теоретико-методологічні основи функціонування банківської системи України : монографія . Суми : ВТД «Університетська книга», 2007. 400 с.
21. Дьячкова Ю. М., Швецова І. В. Удосконалення методів стабілізації банківської системи України в умовах ризикової економіки. Економічний вісник Донбасу. 2018. № 1(51). С. 53 -58

22. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 р. № 679-14 (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
23. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» від 05.04.2001 р. № 2346-III (зі змінами та доповненнями): URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>
24. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 14 жовтня 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-18>
25. Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23.02.2012 р. №4452-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>
26. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 р. № 2664-III (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
27. Закон України «Про заставу» від 02.10.1992 року № 2654-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 47
28. Закон України «Про іпотеку» від 5.06.2003 р. № 898. URL : <http://rada.gov.ua>.
29. Закон України «Про валюту і валютні операції» від 21.06.2018 №2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>.
30. Закон України «Про організацію формування та обігу кредитних історій» № 222-VIII від 02.03.2015 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/2704-15>
31. Закон України «Про страхування» від 07.03.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
32. Економічна енциклопедія: у трьох томах. Т.3. Відпов. Редактор С.В. Мочерний. К. Видавничий центр «Академія». 2002. 952 с.

33. Ефективність та конкурентоспроможність банківської системи України за заг. ред. д-ра екон. наук Г.Т. Карчевої. Київ: ДВНЗ «Університет банківської справи», 2016. 276 с.
34. Затварська О. О. Банківська система України та основні напрями її розвитку : автореф. дис. ...канд. екон. наук : 08.04.01 Київ. 2004. 19 с.
35. Зацеркляний М.М., Мельников О.Ф. Основи економічної кібернетики. Навч. посібник. Чернівці. ТОВ «Видавництво «Наші книги», 2008. 392 с.
36. Зінченко О. А., Кашубіна Ю. Б., Некряч Ю. О. Удосконалення підходів до визначення фінансових результатів комерційного банку та методики їх аналізу. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2013. Вип. 1(1). С. 280–283.
37. Зубкова С.В., Мешкова Е.И. Какие банки нужны российской экономике?. Банковское дело. 2014. № 11. С. 41–47.
38. Колодій О. А. Державне регулювання банківської системи в умовах трансформації економіки : автореф. дис..... канд. екон. наук : 08.00.08. Львів. 2008. 20 с.
39. Константинова Е. М. Государственное регулирование экономических отношений в современной банковской системе : дисс. ... канд. эк. наук : 08.00.01. Казань. 2008. 146 с.
40. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30.
41. Костюченко О. А. Банківське право : навч. посібник. К. : КНЕУ, 1999. 168 с.
42. Лаврушин О. И. Банки в современной экономике: необходимость перемен. Банковское дело. 2013. № 4 (232). С. 6-13.
43. Лёвина Е.В. Финансово-правовые принципы банковской деятельности : автореф. дисс. на соискание научн. степени канд. юрид наук : 12.00.14 / Е.В. Лёвина. Саратов, 2012. 28 с.
44. Луговой В.А. Учет капитала, ссуд и финансовых результатов. М.: АО «ИНКОНСАУДИТ», 1995. 128 с.

45. Любунь О.С. Банки як стратегічні інвестори промисловості. Монографія. Університет економіки та права «КРОК». 2004. 359 с.
46. Макаренко Ю. П., Мороховець К.С. Доходи і витрати у забезпеченні прибутковості комерційних банків України. Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 10. С. 15-19.
47. Макаренко Ю. П., Мороховець К.С. Доходи і витрати у забезпеченні прибутковості комерційних банків України. Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 10. С. 15-19.
48. Мароши М. Организация – стимулирование – эффективность. Пер. с венгерского. М.: Экономика. 1981.
49. Масленченков В. В., Соколов Ю. А. Національні банківські системи. Банки та банківські системи. 2006. № 3. С. 4-16.
50. Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України: постанова Правління НБУ від 02 серпня 2004 р. № 361. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0361500-04>
51. Міністерство фінансів представило Стратегію реформування державних банків. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/248824618>
52. Мінфін перегляне стратегію розвитку держбанків. URL: <https://vezha.net.ua/economy/minfin-pereglyane-strategiyu-rozvitku-derzhbankiv/>
53. Мінфін України. Звіт про реформування банків державного сектору. URL: <https://mof.gov.ua/uk/banki-derzhavnogo-sektoru>
54. Мордань Є. Ю. Визначення сутності поняття «банківська система» та її елементів як об'єктів державного регулювання. Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Економічні науки. 2016. № 2 (7). С. 29 – 38
55. Мочерний С. В. Політична економія: Навч. посібник . К.: ЗнанняПрес. 2002. 687 с.
56. Онищенко В. О. Основи банківської справи : навч. посібник Полтава : ПДТУ, 1999. – 163 с.
57. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>

58. Офіційний сайт Мінфіна України. URL:
<https://index.minfin.com.ua/banks/nbu/refinance/>
59. Офіційний сайт Європейського Банку Реконструкції та Розвитку. URL:
<http://www.ebrd.com/home>.
60. Офіційний сайт Ощадбанку URL: <https://www.oschadbank.ua/>
61. Офіційний сайт Приватбанку URL: <https://privatbank.ua/>
62. Офіційний сайт Укргазбанку URL: <https://www.ukrgasbank.com/>
63. Офіційний сайт АТ «Ukreximbank» URL: <https://www.eximb.com/>
64. Осадчий Є. С., Клокун Ю. А. Світовий досвід роботи з проблемними банками. Фінанси, облік і аудит. 2012. №19. С. 131-138.
65. Пантелєв В. П., Сніжко О. С. Словник бухгалтера та аудитора. К.: Д П “Інформ.- аналіт. агенство”, 2009. 239 с.
66. Податковий кодекс України від 16.01.2003. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
67. Постанова Національного Банку України «Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні» від 28.08.2001 р. № 368 із змінами та доповненнями. URL:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>
68. Постанова Національного Банку України «Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України» №14 від 21.02.2018. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014500-18>
69. Про банки і банківську діяльність. Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
70. Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: постанова Правління НБУ від 30.06.2016 № 351 URL:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>.
71. Про затвердження Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами

позик в іноземній валюті нерезидентам: Постанова Національного банку України від 17 червня 2004 р. № 270. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0885-04>

72. Про затвердження Положення про надання Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України: Постанова Національного банку України від 13 липня 2010 р. № 327. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0540-10>

73. Про затвердження Правил розрахунку банками України загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит: Постанова Національного банку України від 8 червня 2017 р. № 49. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0049500->

74. Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати : Закон України від 19 червня 2003 р., № 979-IV. ВВР України. 2003. № 1.

75. Про споживче кредитування: Закон України № 1734-VIII від 15.11.2016. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 1.

76. Пушкар М.С. Фінансовий облік: Підручник. Тернопіль: Карт-бланш, 2002. 628 с.

77. Рішення Комісії Національного банку України з питань нагляду і регулювання діяльності банків N 29 від 29.01.2002 р. Про розподіл банків на групи в 2002 році. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0029500-02>

78. Рішення Комісії Національного банку України з питань нагляду і регулювання діяльності банків №39 від 27.01.2003 р. Про розподіл банків на групи в 2003 році. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr039500-03>

79. Рішення Комісії Національного банку України з питань нагляду і регулювання діяльності банків №291 від 30.12.2005 р. Про розподіл банків на групи в 2006 році. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr291500-05>

80. Рішення Комісії Національного банку України з питань нагляду і регулювання діяльності банків №765 від 30.12.2008 р. Про розподіл банків

на групи в 2009 році. URL:
http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/PB08035.html

81. Рішення Комісії Національного банку України з питань нагляду і регулювання діяльності банків №814 від 23.12.2011 р. Про розподіл банків на групи в 2012 році. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr814500-11>

82. Рішення Комісії Національного банку України з питань нагляду і регулювання діяльності банків №975 від 20.12.2013 р. Про розподіл банків на групи в 2014 році. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/PB13031>

83. Рішення Комісії Національного банку України з питань нагляду і регулювання діяльності банків від 31 грудня 2015 року № 657 р. Про розподіл банків на групи в 2016 році. URL: https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=25852020

84. Рішення Комісії Національного банку України з питань нагляду і регулювання діяльності банків 28 лютого 2019 року № 70 р. Про розподіл банків на групи в 2016 році. URL: https://buh.ligazakon.net/ua/news/184542_nbu-rozpodliv-banki-po-grupam-na-2019-rk

85. Скалюк Р. В. Сутність та значення фінансових результатів в системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Збірник наукових праць. 2010. Випуск 18. С. 135-141.

86. Скиннер К. Будущее банкинга. Мировые тенденции в отрасли. пер. с англ. Минск: «Гревцов Пабlishер». 2009. 385 с.

87. Стійкість фінансових ринків України та механізми її забезпечення: за ред. д-ра екон. наук О.І. Барановського. НАН України; Ін-т економіки та прогнозування. К. 2010. 492 с.

88. Стрельбицька Л. М., М. П. Стрельбицький. Основи безпеки банківської системи України та банківської діяльності К. : Кондор, 2004. 600 с.

89. Хомутенко Л. І., Хомутенко Я. В. Світовий досвід упровадження антикризових заходів у протидії наслідкам фінансової кризи. Вісник Університету банківської справи НБУ. 2012. №3(15). С. 49-53.
90. Хомутенко Л. І., Хомутенко Я. В. Світовий досвід і українські реалії застосування програм рекапіталізації фінансових установ в умовах світової фінансової кризи. Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2011. №961. С. 121-126.
91. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
92. «Что такое небанки и почему за ними будущее?». Банковский менеджмент. 2016. № 2 С. 32–40.
93. Шевчук В. Тенденції розвитку системи рефінансування банків України. Економіст. 2016. № 3. С. 12-15.
94. Joseph F. Sinkey (2002). Commercial Bank Financial Management. Prentice Hall
95. Take-profit org. URL: <https://take-profit.org/statistics/interest-rate/united-kingdom/>
96. Single Resolution Mechanism (SRM). URL: <https://srb.europa.eu/en/content/single-resolution-mechanism-srm>
97. What is the Single Resolution Fund? URL: <https://srb.europa.eu/en/content/single-resolution-fund>
98. Directive 2014/59/EU URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/59/oj>